

Informatie
4-daagse opleiding tot TOPs!-trainer
Onderwijsvariant

Den Dolder, mei 2014

Versie: 2

Auteur(s): Anna Hulsebosch/Joke Gierveld

INFO OPLEIDING TOPS!-TRAINER

Het programma en de bijbehorende opleiding

TOPs! is een lesprogramma voor VO, VSO en MBO-scholen dat het klimaat op school helpt te verbeteren door aan de slag te gaan met sociale vaardigheden, omgaan met emoties en moreel redeneren. Daarnaast maakt TOPs! leerlingen bewust van hun eigen denken en doen en leert het programma hen hier verantwoordelijkheid voor te nemen. Dit doet TOPs! door te leren dat je in iedere situatie kunt kiezen voor een positieve oplossing. Op deze wijze wordt een omgeving gecreëerd waarin leerlingen met elkaar rekening houden, elkaars gezichtspunten innemen en elkaar helpen als het nodig is. Thema's die aan de orde komen zijn bijvoorbeeld omgaan met groepsdruk en agressie, het voeren van een moeilijk gesprek, excuses maken, vriendschap en pesten. TOPs!-bijeenkomsten worden uitgevoerd in klassen of groepen van minimaal 6 leerlingen. De bijeenkomsten worden gegeven door een of twee TOPs!-trainer(s). Om het programma te kunnen uitvoeren, moeten zij een 4-daagse opleiding tot TOPs! trainer volgen.

Doelgroep en doelstelling(en) van de training

De 4-daagse opleiding tot TOPs!-trainer is bedoeld voor medewerkers van onderwijsinstellingen die TOPs!-lessen met leerlingen gaan uitvoeren. Het gaat meestal om docenten, mentoren en/of zorgcoördinatoren.

De opleiding heeft als doelstelling dat medewerkers na voltooiing van de opleiding het programma binnen hun eigen school kunnen uitvoeren.

Leerdoelen van de opleiding zijn:

- Kennis nemen van de theoretische achtergrond van TOPs!.
- Kennis en vaardigheden opdoen om leerlingen te kunnen begeleiden en motiveren om van elkaar positief gedrag te leren.
- Kennis en vaardigheden opdoen om een negatieve groepscultuur om te buigen naar een positieve groepscultuur.
- Kennis en vaardigheden opdoen om de verschillende typen TOPs!-bijeenkomsten (startbijeenkomsten, omgaan met boosheid, sociale vaardigheden, moreel redeneren, TIP-bijeenkomsten en ouderbijeenkomsten) programma-integer te kunnen uitvoeren.
- Kennis en vaardigheden opdoen omtrent de overdracht van informatie over TOPs!-bijeenkomsten naar relevante collega's.

INFO OPLEIDING TOPS!-TRAINER

Toelatingsvereisten

Een TOPS!-trainer beschikt over minimaal een HBO werk- en denkniveau. Daarnaast beschikt hij/zij over de volgende competenties:

- heeft kennis van en ervaring en affiniteit met de doelgroep;
- beschikt (naar verwachting) over vaardigheden om jongeren verder te ontwikkelen;
- de trainer toont respect, is directief, enthousiasmerend en motiverend;
- is in staat om (cognitief) gedragstherapeutische principes toe te passen;
- is in staat om organisatorische werkzaamheden ten behoeve van een TOPS!-training uit te voeren;
- kan planmatig en zelfstandig te werken.

Speciale voorwaarden verbonden aan de opleiding

De opleiding voor TOPS!-trainer is alleen toegankelijk voor deelnemers waarvan de onderwijsinstelling waarbij zij werkzaam zijn, een gebruikersovereenkomst TOPS! heeft afgesloten met Stichting 180.

De inhoud van de training

De opleiding tot TOPS!-trainer is een combinatie van inwerken in de programmastructuur, kennis maken met de achterliggende theorie en het oefenen van trainersvaardigheden. Per thema wordt dit uitgewerkt in een mix van kennisoverdracht, vaardigheden oefenen en feedback geven en ontvangen. Aangezien de opleiding streeft naar een zo groot mogelijke aansluiting bij de praktijk, voeren de deelnemers gedurende de opleiding onderdelen van het programma uit en rapporteren zij hun ervaringen.

De globale opbouw van de 4-daagse opleiding is als volgt:

Dag 1	Handvest TOPS!-trainer, TOPS!-materialen, achtergrond, doelgroep, doelstelling, theoretisch kader en aanpak TOPS!. Startbijeenkomsten. TOPS!-taal (denkfouten, TOP-gedachten, probleemgedrag en TOP-gedrag).
Dag 2	Groepsdynamische processen en trainersvaardigheden. Omgaan met boosheid lessen.
Dag 3	Sociale vaardigheden lessen. Lessen moreel redeneren.
Dag 4	TIP-bijeenkomsten. Transfer en generalisatie (incl. ouderbijeenkomsten).

Trainingsdagen duren van 09.30 tot 16.30 uur.

INFO OPLEIDING TOPS!-TRAINER

Vrijstellingen

Professionals die in het bezit zijn van een geldig EQUIP A- of B-certificaat kunnen deelnemen aan de 2-daagse verkorte opleiding tot TOPs!-trainer.

Studiemateriaal

Deelnemers aan de 4-daagse opleiding tot TOPs!-trainer ontvangen de volgende studiematerialen:

1. Trainershandleiding TOPs!
Deze handleiding wordt uitgereikt tijdens de eerste opleidingsdag.
2. Handouts
Deze worden uitgereikt tijdens de verschillende opleidingsdagen.

De studiebelasting van de opleiding

Het aantal contacturen van de 4-daagse opleiding tot TOPs!-trainer bedraagt 24. Het aantal studiebelastingsuren bedraagt 6.

Te behalen kwalificatie(s) en voorwaarden waaronder

Het is verplicht om 80% van alle programma onderdelen bij te wonen. Na het doorlopen van de opleiding, ontvangt de trainer een licentie. Hiermee kan de trainer in de eigen instelling TOPs!-bijeenkomsten uitvoeren.

De licentie wordt telkens voor twee jaar verstrekt.

INFO OPLEIDING TOPS!-TRAINER

Voor verlenging van de licentie moet de trainer voldoen aan de licentievoorwaarden, te weten;

- Minimaal 20 TOPS!-bijeenkomsten per jaar verzorgen. Bij de tweejaarlijkse verlenging zijn in totaal dus 40 bijeenkomsten noodzakelijk.
- Herhalingstraining: de TOPS!-trainer neemt iedere twee jaar deel aan een eendaagse herhalingstraining. Het initiatief voor het organiseren van / inschrijven voor de herhalingstraining ligt bij de TOPS!-trainer dan wel de instelling waar de trainer werkzaam is.
- Coaching en beoordeling door TOPS!-coach. Per jaar wordt minimaal één TOPS!-bijeenkomst beoordeeld door een gecertificeerde TOPS!-coach en met de trainer nabesproken. De TOPS!-coach kan als observator bij de bijeenkomst aanwezig zijn of gebruik maken van video-opnamen die van de bijeenkomst gemaakt zijn. De TOPS!-coach beoordeelt op 'uitvoering' en 'trainerscompetenties' en maakt daarbij gebruik van een gestandaardiseerd observatieformulier.

Per twee jaar vinden dus twee evaluatiemomenten plaats; van twee typen TOPS!-bijeenkomst één. Op basis van deze twee momenten en de daarbij ingevulde observatieformulieren, vult de TOPS!-coach het beoordelingsformulier in. Voor verlenging van de trainerslicentie is het behalen van de norm die aan dit formulier gekoppeld is noodzakelijk.

Wanneer een school niet beschikt over een eigen TOPS!-coach, wordt de coaching en beoordeling uitgevoerd door een externe coach.

Tot slot

Nadere informatie over de inhoud van de opleiding is te verkrijgen bij Anna Hulsebosch, landelijk programmacoördinator TOPS! (annahulsebosch@180.nl / 088-8800341).

Informatie over de eerstvolgende opleiding en inschrijving is te verkrijgen bij het Bedrijfsbureau van Stichting 180 (info@180.nl / 088-8800300).